

in ostiis, vasis, & vestimentis, quæ nulla ratione dilui, aut vlla deleri arte poterant. nascebantur autem in inguinibus hominum, atq; aliis mollioribus corporis partibus glandulæ, magnitudine nucis, quas mox subsequebatur febrium intolerabilis æstus, quibus qui inciderant, haud facile diem tertium superabant. triduo transacto spes aliqua incolumitatis obiciebatur. ea de causâ vrbes, agrique aut morte hominum exhauriebantur, aut certè fuga deferebantur, cum sibi, vt in tantis malis, pro se quisque cōsuleret. Si quis autem forte studio caritatis incensus propinquum, aut amicum mandare sepulturæ vellet, mox ipse eadem calamitate oppressus à proximo relinquebatur insepultus. quamquam autem Iustino ad Imperium euocato, vis mali resederat, terror tamen adhuc, atque alienæ prorsus ab armis cogitationes, animis populorum obuersabantur. Huius igitur status haudquaquam Alboinus ignarus, nulla ratione sibi dubitandum esse putauit, quin oblatam occasionem arriperet, atque armis apertam, ac propè desertam Italiam occuparet. Itaque conuocatis popularibus suis consilium suum relinquendæ Pannoniæ, atque adeundæ Italiæ aperit: Pannoniæ angustias, ac paupertatem, Italiæ copias, affluentiamq; proponit, ac facilem eius ingressum, multoque expeditiorem expugnationem ex præsentis rerum statu demonstrat. Neque vero vos, inquit, in desertos nunc, incultosq; Pannoniæ calles, sed in opimos, ac frequentes Italiæ agros, neque ad alienas confirmandas opes, sed ad proprium cōstituendum imperium, ac perpetuas collocandas sedes induco. quod tanta vos facilitate assequuturos polliceor, vt ne gladium quidem victoriæ causâ vos stricturos opiner: nam per patentem portam sine certamine villo ingressi omnia bello, pestilentia, fameque perculsa, ac prostrata ita reperietis, vt qui vobis resistat, ne armatus quidem vnus sit futurus. quod si ferro, ac ieu opus fuerit, non erit magni negotij, vos pristina virtute vestra afflictas laborantis iam pridem Italiæ opes abicere, qui integra Hunnorum, Gepidarumque gentium ferocissimarum arma fregistis. Quibus rationibus facile persuadet, vt cum coniugibus, & liberis suis se ad transferrendas in Italiam sedes sequantur. Neque vero suos commouisse contentus, quo maiore cum multitudine notos in Italiæ fines irrumperet, ac victoriæ spem exploratiorem haberet, Saxones etiam amicos è Germania suos in eiusdem expeditionis societatem sollicitauit, ac spe ingentium, quæ pollicebatur, præmiorum excitis, omnibus certam ad proficiscendum diem indixit. hæc dies pridie Kal. Aprilis fuit, quæ postero anno, indictione prima erat futura. His rumoribus in Italiam perlatis omnes subito nouarum cladum metus ingens incessit. nam Italia & moribus, & pietate iam inde ab initio humanissima cum barbararum nationum omniū arma, opesq; mirifice formidabat, quarum immanem in victoria impotentiam, superbiamque semel, iterumque persenserat, tum in primis ipsum Longobardorum nomen horrebat. qui gentilitatis errore infecti, & natura præter alios inculti, atque asperi, & militari præterea consuetudine efferati trucem ipso etiam habitu speciem præ se ferebant, caput à ceruice ad occipitium vsque rudentes, capillosq; à fronte vsq; ad os demittentes, eosque ab vtraque parte in frontis discrimine diuidentes. Hunc autem terrorem dira auxerunt etiam cælestia oculis obiecta prodigia, nimirum haste, atque acies igneæ assidue à septentrionis partibus apparentes. quæ, vt D. prodit Gregorius, ingentem instare mortalium stragem, & fœdam sanguinis effusionem ab ea parte haud obscure denunciabant. Proximo anno, cum iam Saxonū viginti millia cum vxoribus & liberis euocata in Pannonia conuenissent, Alboinus paratis rebus omnibus ad profectionem necessariis Hunnos socios in concionem aduocat, & consilio suo patefacto Pannoniam eis se, in qua Longobardi per quadraginta duos annos fuissent, relinquere ait, ea lege, vt si quo casu sibi redeundū in eam sit, domos sibi, ac prædia sua restituant. atque his dictis cunctos inde cum familiis, ac suppellectile sua auspiciatum iter ingredi iubet, Kalendis ipsis Aprilis, postridie Paschatis. Progressus inde pacato agmine vsque ad primos Italiæ fines montem quendam excelsum ascendit, bifontibus, bobus agrestibus eximiæ magnitudinis, quos educit, insignem. is deinde ab illo Mons regius dictus est. atque ex eo, quantum prospicere oculis potuit, subiectam Italiam contemplatus protinus expeditionis suæ consiliū expediuit. quippe singulari camporum, quos ab initio diximus, amœnitate, ac fertilitate illectus Italiæ dexteram sibi petendam constituit, atque ita motis castris Venetiam proximam regionem, armato nemine occurrēte, ingreditur. Ad tristem huius irruptionis nunciū prima late trepidante, ac fugam

